

Ook expats stemmen steeds vaker

ELS QUAEGBEUR

BOVENAAN de monumentale trap naar het kantoor van Marjorie Ames (43), de consul-generaal van de Verenigde Staten, aan het Museumplein in Amsterdam hangen drie grote portretten van de grijnzende hoofden van president George Bush, vicepresident Cheney en *Secretary of State* Condoleezza Rice.

Het is duidelijk, we zijn hier op het terrein van het machtigste land ter wereld. Ames glimlacht breed: "Yep, we zijn er goed in geslaagd om van dit prachtige pand een Amerikaans kantoor te maken."

In haar eigen kamer blijkt dit alleszins mee te vallen: aan de muren hangen replica's van antieke stadskaarten van de grachtengordel en een plattegrond van Nieuw-Amsterdam - oftewel Manhattan - uit het begin van de zeventiende eeuw. Op haar bureau staat een glazen pressepapier met het wapen van Amsterdam.

Ames - onder meer aangesteld om de bilaterale betrekkingen tussen Nederland, en in het bijzonder Amsterdam, en de Verenigde Staten te versterken - woont hier sinds augustus 2006 samen met haar man en zontje Willem. Haar Nederlands is goed, tien jaar geleden werkte ze al twee jaar bij de ambassade in Den Haag.

Het is op zich vrij ongebruikelijk voor de Verenigde Staten om twee vertegenwoordigende entiteiten te hebben in zo'n klein land. "Er zijn landen die geografisch vele malen groter zijn die alleen een ambassade hebben, maar de relatie met Amsterdam is, ook historische gezien, altijd zo sterk geweest dat het de moeite waard is om hier apart vertegenwoordigd te zijn."

Amerikanen houden van Nederland: vorig jaar kwam een miljoen Amerikanen op bezoek als toerist, en Ames schat dat er ongeveer veertigduizend Amerikanen in Nederland wonen, deels werkzaam bij de zestienhonderd bedrijven uit de VS die hier zijn gevestigd. Marjorie Ames voelt zich geen Amsterdamer, maar ze voelt zich wel thuis in de stad en in Oud-Zuid, de buurt waar ze woont en werkt.

"Iedereen zegt altijd dat Amsterdam een dorpje is. Well yeah, Am-

sterdam is een dorpje maar het is ook een *worldclass city*. Je kunt 's avonds naar een wereldberoemde muzikant in het Concertgebouw en de volgende dag een praatje maken met de groenteboer in de buurt, die weet wie je bent en hoe je kind heet. Er heerst een enorme energie en creativiteit in deze stad."

'AMSTERDAM IS EEN DORPJE, MAAR OOK 'N WORLDCLASS CITY'

sterdam is een dorpje maar het is ook een *worldclass city*. Je kunt 's avonds naar een wereldberoemde muzikant in het Concertgebouw en de volgende dag een praatje maken met de groenteboer in de buurt, die weet wie je bent en hoe je kind heet. Er heerst een enorme energie en creativiteit in deze stad."

Een van de taken van de consul-generaal is om het stemgerechtigde deel van haar veertigduizend landgenoten in Nederland warm te maken voor het kiezen van de vierenvestigste president van de VS op 4 november 2008. Daar is dit jaar niet uitzonderlijk veel overtuigingskracht voor nodig, want de belangstelling voor de verkiezingen is enorm. De ogen zijn nu gericht op Super Tuesday, maar alle *primaries* tot nu toe werden breed uitgemeten in de pers.

Het consulaat is sinds de zomer bezig met 'voter education': Amerikaanse staatsburgers het gereedschap geven om hun stem te laten gelden in hun thuisland. Meedoen met de verkiezingen is namelijk geen kwestie van naar het Museumplein gaan, een paspoort laten zien en een stemhokje indui-

ken. Alle expats moeten geregistreerd zijn als stemgerechtigde in een staat waarvan ze kunnen aantonen dat ze er een bepaalde band mee hebben, en elke staat heeft zijn eigen regels.

Ames: "Er zijn nog steeds mensen die niet weten dat ze mee mogen doen, of ze nou in Washington DC, Breda of Rio de Janeiro wonen. Wij proberen zo veel mogelijk Amerikanen in Nederland te bereiken met de boodschap dat elke stem telt, ook die van hen."

Dat was niet altijd even vanzelfsprekend: vroeger werden de stemmen uit het buitenland vaak niet eens geteld, tenzij het verschil tussen de kandidaten heel erg klein was. Onder meer dankzij de 'voter education' is het aantal stembriefjes vanuit de rest van de wereld inmiddels niet meer verwaarloosbaar. Hoewel het aantal Amerikaanse expats al jaren relatief min of meer stabiel is, stemmen ze in steeds groteren getale mee.

Ames zegt niet het idee te hebben dat de ontevredenheid onder

veel inwoners van de VS over de oorlog in Irak of de deplorabele staat van de economie heeft geleid tot een groeiende uittocht. "Het aantal Amerikaanse expats is en blijft klein als je dat afzet tegen de omvang van de bevolking. We trekken om allerlei redenen naar het buitenland, ik vind het moeilijk om

HET CONSULAAT IS ALLANG BEZIG MET 'VOTER EDUCATION'

te zeggen in hoeverre het politieke klimaat daarbij een rol speelt."

Zeer diplomatiek.

Ze wil ook niet zeggen hoe groot ze de kans acht van Barack Obama, of Bill terug in zijn hok moet, en of John McCain niet te oud is voor The Oval Office. Over haar eigen favoriete kandidaat hoeven ze natuurlijk al helemaal niet te beginnen. Dat heeft niet alleen met haar functie te maken, zegt ze.

"Er zit een privacy-aspect aan

stemmen waar Amerikanen veel waarde aan hechten. Familieleden weten soms niet eens van elkaar wat er wordt gestemd."

Nou vooruit, één voorspelling dan, voorspellinkje eigenlijk: Ames denkt dat het aantal Amerikanen dat de gang naar de stembus gaat maken ongekend groot zal. In haar 'voting life' is de fascinatie nog nooit zo groot geweest, en van verkiezingsmoeheid, doorgaans een onvermijdelijk aspect in de aanloop naar de presidentsverkiezingen, heeft ze nog niets gemerkt.

Nog een keer proberen dan. Wat gaat het worden: de eerste vrouwelijke of een eerste zwarte kandidaat? Ames barst in lachen uit: "Eerlijk, ik heb geen idee. En als dat wel zo was, zou ik het niet zeggen."

Voordat het echte circus begint, gaat Ames, die zeven maanden zwanger is van haar tweede kind, er eerst een tijdje tussen uit. "Ik neem mijn zwangerschapsverlof honderd procent *Dutch style*, niet zoals in de States, waar je het eigenlijk gewoon in je werkschema schuift."

Marjorie Ames: 'Er heerst een enorme creativiteit en energie in deze stad.'

FOTO JAN VAN BREA